

4. Цыбулев П. Интеллектуальный капитал – определяющий ресурс экономического роста / П. Цыбулев // Наука и инновации – 2008 – №3 – С. 61-62.

5. Гук Н. А. Усиление интеллектуальности труда и тенденции ее структурных изменений в Украине // Актуальные проблемы экономики. – 2011. – №2 (116). – С. 125-130.

6. Валовый внутренний продукт стран мира: статистические показатели // [Электронный ресурс]. – Вашингтон, США, 2015 г. – Режим доступа : <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTR>.

7. Чернецкий Ю. А. Мировая экономика. – М. : Эксмо, 2009. – 151 с.

8. Чернецкий Ю. А. Мировая экономика. – М. : Эксмо, 2009. – 150 с.

9. Сигуа Г., Дробязко А. Условия функционирования и развития национальных инновационных систем в странах Евросоюза, в Грузии и Украине // Доклад. XXVIII Киевский международный симпозиум по науковедению и истории науки «100-летие Национальной академии наук Украины: прошлое и современность» (Добровские чтения) / под редакцией Б. Патона, Б. Малинецкого / (Киев, 12–13 марта 2018 г.). Киев : Феникс, 2018. – С. 73-81.

УДК 330.341.1

Станасюк Н.С., д.е.н., доцент
Національний університет «Львівська політехніка»

ИНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ИННОВАЦІЙНІ КЛАСТЕРИ ЯК ОСНОВА СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ В ДЕРЖАВІ

Стратегічним пріоритетом держави в короткостроковій перспективі є перехід від відтворювального до інноваційного типу розвитку. За цих умов відбувається зміна чинників економічного зростання та як головні детермінанти

бізнес-процесів слід розглядати здатність економічних агентів до швидкого генерування нових ідей та їх комерціалізації. Однією із можливостей ефективного поєднання бізнесових структур, закладів освіти, наукових установ для досягнення технологічного підйому в державі та реалізації інноваційних зрушень є кластерний підхід, що доведено практикою провідних країн світу. Так, економіка Фінляндії повністю поділена на 9 кластерів, а в Нідерландах пріоритети інноваційної політики визначаються на основі функціонування 20 мегакластерів [1, 2].

На сучасному етапі економічного розвитку постійно зростає роль знанневих ресурсів, а інтелектуальний потенціал розглядається як здатність особистості генерувати нові ідеї, продукувати нові винаходи, знаходити унікальні рішення для досягнення запланованих результатів, що сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності національної економіки на світовому ринку. В умовах інтелектуалізації економіки його слід розглядати як активний креативний компонент та невід'ємну забезпечувальну складову економічного розвитку. Формування інтелектуальної компоненти національної економіки безпосередньо пов'язане із створенням центрів продукування знань, новітніх технологій, новаторських розробок, які можуть бути впроваджені в промислове виробництво та забезпечать технологічний розвиток держави.

В загальному функціонування інтелектуально-інноваційних кластерів передбачає налагодження взаємодії між трьома складовими, а саме інтелектуальною, що генерує нові ідеї, знання; економічною, що забезпечує використання знань, їх впровадження в практику господарювання, та державною, що створює сприятливі умови для трансферу знань та комерціалізації нововведень. Тобто сучасна модель формування інтелектуально-інноваційних кластерів передбачає встановлення множинних нелінійних зв'язків між закладами вищої освіти, науково-дослідними установами, суб'єктами господарювання та органами державної влади з метою досягнення прикладного результату.

Співпраця в межах інтелектуально-інноваційних кластерів повинна

відбуватися на принципах взаємодії та партнерства. Промислові підприємства розглядаються як споживачі результатів наукових досліджень та встановлюють критерії для підготовки фахівців вітчизняними освітніми закладами та проведення досліджень науковими установами. В свою чергу, навчальні заклади повинні враховувати їх вимоги, тим самим забезпечуючи рівень затребуваності та конкурентоспроможності випускників. Діяльність наукових установ повинна бути спрямована на задоволення інтересів держави та суб'єктів господарювання для переведення промислового потенціалу на інноваційну основу розвитку.

Управління розвитком інтелектуальної складової кластера передбачає: планування потреби у відповідних фахівцях та їх координація; контролювання та регулювання процесу забезпечення відповідними кадрами суб'єктів господарювання; формування дослідницької бази, здатної сприяти розвитку особистості та продукуванню новітніх розробок; організування збору, обробки та використання інформації; створення сприятливих умов для раціоналізаторства та винахідництва; ефективне використання знанневих ресурсів; аналізування та оцінювання вартості нематеріальних активів (об'єктів інтелектуальної власності); розроблення організаційних заходів, що забезпечують захист прав інтелектуальної власності.

Економічна складова кластера розглядається як результативна величина від ефективного використання інтелектуального потенціалу. Вона є результатом перетворення інтелектуальних ресурсів в нові види промислової продукції, новітні виробничі технології, організаційні та маркетингові інновації.

Як основні переваги створення інтелектуально-інноваційних кластерів можна виділити такі:

- підготовка висококваліфікованих фахівців із врахуванням запитів суб'єктів господарювання;
- підвищення рівня значущості проведених наукових досліджень у зв'язку з їх орієнтацією на реальні потреби ринку;

- підвищення рівня трансферу інновацій через налагодження ефективного механізму взаємодії між учасниками кластеру;

- сприяння реалізації Концепції державно-приватного партнерства в національній економіці.

Таким чином, становлення інтелектуально-інноваційних кластерів в економіці держави створить можливості для відновлення інноваційної компоненти промислового потенціалу та ефективного використання інтелектуальної складової, що прискорить перехід до інноваційного типу економічного розвитку.

Література

1. Филиппов П. Кластеры конкурентоспособности – опыт развития кластеров Финляндии [Электронный ресурс] / П. Филиппов // Режим доступа : <http://subcontract.ru>.

2. Развитие кластеров : сущность, актуальные подходы, зарубежный опыт/ авт.-сост. С. Ф. Пятинкин, Т. П. Быкова. – Минск : Тесей, 2008. – 72 с.

УДК: 330.341.1

Репіна І.М., д.е.н, професор
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ВЕНЧУРНИЙ БІЗНЕС ЯК ПІДГРУНТЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Венчурний бізнес своєю появою завдячує бурхливому розвитку малого бізнесу у США наприкінці 50-х років ХХ століття. Малі інноваційні фірми завдяки венчурному капіталу змогли реалізувати підприємницьку ідею, а венчурні інвестори які свідомо пішли на ризиковані вкладення згодом отримали доходи, що в рази покривали первісні інвестиції. Таким чином світ дізнався про Сіліконову долину, Microsoft, Intel і Apple Computer [1, 2, 3]. А згодом завдяки венчурному капіталу було створено провідні високотехнологічні компанії